

Ο ΤΥΠΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ

Όσο για τὸ πῶς ἐψήφισαν οἱ γυναῖκες δὲ θὰ μιλήσομε ἡμεῖς γιὰ τὸν ἑαυτὸ μας. Θ' ἀφήσομε τὸν τύπονὰ μιλήσει καὶ νὰ μᾶς κρίνει. Κι ἂν ὁ τύπος ἀντιπροσωπεύει τὴν κοινὴ γνώμη, ἢ κοινὴ γνώμη μᾶς ἔδωσε **ἄριστα**. Ὅτι δίναμε ἐξετάσεις, τὸ ξέραμε, ἀφοῦ στὴν Ἀθήνα ἔκριναν καλὸ νὰ μᾶς βάλουν νὰ ψηφίσομε σὲ χωριστὰ τμήματα. Ὅταν γιὰ πρώτη φορὰ εἶχε γίνει λόγος γιὰ τὸ μέτρο αὐτό, ἡμεῖς διαμαρτυρηθήκαμε. Γιὰ ποῖο λόγο νὰ ψηφίσομε χωριστὰ ἀπὸ τοὺς ἄντρες; Γιὰ νὰ μᾶς προστατέψουν; Μὰ οὔτε στὴ Θεσσαλονίκη οὔτε στὸν Πειραιᾶ, ὅπου εἶχαν ψηφίσει πέρυσι οἱ γυναῖκες, παρουσιάστηκε τὸ παραμικρὸ ἄτοπο. Οἱ ἄντρες φέρθηκαν μὲ τὸ μεγαλύτερο σεβασμὸ στὶς γυναῖκες συμπολίτιδες τους καὶ οἱ γυναῖκες δὲν ἐνόχλησαν ποῦθενὰ τοὺς ἄντρες, ζητώντας προνόμια ἢ προτεραιότητες. Καθένας, ἥσυχα κι ἀνενόχλητα, ψήφισε μὲ τὴ σειρά του. Ἐδῶ στὴν Ἀθήνα, φαίνεται πῶς ἐθεώρησαν τοὺς ἄντρες **κανν.βάλους** καὶ ὅτι ἦταν ἀνάγκη νὰ δριστοῦν **τμήματα—γυναικωνίτες**. Ἄς εἶναι καλὰ. Ἴσως πίστευαν, πῶς μὲ τὸ νὰ ἀναγκάσουν τὶς γυναῖκες νὰ ψηφίσουν σὲ τμήματα μακρυνὰ ἀπὸ τὶς γειτονιές τους, θὰ ἐμπόδιζαν πολλὰ νὰ ψηφίσουν. Σ' αὐτὸ ζῆμωσ ἐπεσαν ἔξω. Γιατί, ὅσες γυναῖκες ἐπρόφτασαν νὰναθεωρήσουν ἴσαμε τὶς 31 Δεκεμ. τὰ ἐκλογικὰ τους βιβλιάρια ἐψήφισαν σχεδὸν ὅλες. Ὡστε ἐλπίζομε πῶς δὲ θὰ χρειαστεῖ νὰ ἐπαναληφτεῖ σὲ ἄλλες ἐκλογές αὐτὸ τὸ μέτρο, ποὺ ἐξευτελίζει πρὸ πάντων τοὺς ἄντρες.

Δημοσιεύομε μερικὲς ἀπὸ τὶς κρίσεις τοῦ τύπου γιὰ τὴν ἐκλογή.

«**Ελεύθερο Βήμα**» 12—2—34.

Ἵσοι ἐξακολουθοῦν νὰ προσβλέπουν μὲ εἰρωνικὸν μερίδιμα πρὸς τὴν ἰδέαν τῆς γυναικείας ψήφου θὰ ἐπρεπε νὰ παρακολουθήσουν χθὲς τὸν τρόπον μὲ τὸν ὅποιον αἱ Ἀθηναῖαι ἐκλογεῖς μετέβησαν νὰ ἐκπληρώσουν τὸ σπουδαιότερον χρέος των πρὸς τὴν πόλιν των. Ὅχι μόνον ἔσπευσαν ἀθρόαι ἀπὸ τὰς πρώτας ὥρας εἰς τὰ ἕξ γυναικεῖα ἐκλογικὰ τμήματα, σημειώσασαι ρεκόρ προελεύσεως, ἀλλὰ καὶ ἀπέδειξαν τάξιν, πειθαρχίαν εἰς τὰς ἀστυνομικὰς ἀρχάς, ὑπομονητικότη-
τα καὶ σιωπὴν ἀκόμη, τόσον ὥστε θὰ ἤμποροῦσε ν' ἀποτελέσουν παράδειγμα μιμήσεως καὶ διὰ τοὺς ἀντιπροσώπους τοῦ ἰσχυροῦ φύλου. Αἱ προφητεῖαι τῶν ἀντιφеминιστῶν περὶ μαλλιοτραβηγμάτων, καυγάδων, θορύβων, κλπ. διεσκορπίσθησαν σὰν καπνὸς χθὲς ἀπὸ τὴν ἀξιοπρεπῆ στάσιν τῶν γυναικῶν ψηφοφόρων, στάσιν ἣ ὅποια ἐμαρτύρει, ὅτι αἱ προσεχόμεναι γυναῖκες τοῦ καλοῦ κόσμου, αἱ νοικοκυράδες, αἱ γυναῖκες τοῦ λαοῦ, ἔλαι εἶχον συνείδησιν τῆς σοβαρότητος τῆς ἀποστολῆς των ὡς ἐκλογέων.

«**Πρωτὰ**» 12—2—34.

Ἐἰς ἄρκετὰ σημαντικῶν ποσοστῶν ἀπὸ τὰς γυναῖκας, αἱ ὅποιαί ἔλαβον ἐκλογικὰ βιβλιάρια, προσήλθε χθὲς εἰς τὰ εἰδικὰ ἐκλογικὰ τμήματα, τὰ δι' αὐτὰς ὀρισθέντα. Αἱ γυναῖκες ἤσκησαν διὰ πρώτην φοράν τὸ ἐκλογικὸν δικαίωμά των εἰς τὰς Ἀθήνας—εἰς τὴν Πειραιᾶ εἶχον ψηφίσει μερικαὶ κατὰ τὰς ἐκλογάς, τὰς ἐνεργηθείσας μετὰ τὴν ἀπομάκρυνσιν τοῦ κ. Παναγιωτοπούλου—καὶ διὰ πρώτην φοράν τὸ ποσοστὸν τῆς συμμετοχῆς των δὲν ἦτο πολὺ χαμηλόν. Ὅπως δὲ ἐψήφισαν χωριστά, εἶναι δυνατόν νὰ γνωσθῆ. Ἔταν συγκεντρωθῶν τὰ ὀλικά ἀποτελέσματα, πῶς ἐψήφισαν αἱ Ἀθηναῖοι. Ἀσχέτως ὅμως πρὸς τοῦτο, κρέπεται νὰ καλλιεργηθῆ τὸ ἐνδιαφέρον τῶν γυναικῶν διὰ τὰ κοινὰ καὶ διὰ τοῦτο μετὰ τὸ πρῶτον ἐκλογικὸν βᾶπτισμὰ των, λογικὸν εἶναι τὸ δικαίωμά των νὰ ἐλοκληρωθῆ, ἐπιτροπομένου εἰς αὐτὰς νὰ ψηφίζουσιν καὶ εἰς τὰς βουλευτικὰς ἐκλογάς, **ἀκόμη δὲ καὶ νὰ ἐκλέγωνται.**

«**Φωνὴ τοῦ Λαοῦ**».

Ἐκτὸς τὰ πλέον ἐνδιαφέροντα γεγονότα τῆς χθεσινῆς ἐκλογῆς ἦτο ἡ ψήφος τῶν γυναικῶν. Πολλοὶ περιέργοι μετέβησαν εἰς τὰ ἰδιαίτερα ἐκλογικὰ τμήματα καὶ συζητήσεις ἐγένοντο περίξ τοῦ θέματος, ἡ γενικὴ δὲ ἐντύπωσις ὑπῆρξεν ἀπολύτως ἱκανοποιητικὴ. Αἱ γυναῖκες ἤσκησαν μὲ ἀξιοπρέπειαν καὶ τὴν πρέπουσαν σοβαρότητα τὸ νέον δικαίωμά των καὶ ἐπέδειξαν καὶ ἀρκετὴν γενναϊότητα εἰς τὴν ὑποστήριξιν τοῦ δικαίωματος τούτου. Ὅσάκις ἠγείροντο ἀμφισβητήσεις, ὑπὸ ἀντιπροσώπων τῶν κομμάτων ἢ μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς. Τὸ τελευταῖον δὲ τοῦτο εἶναι ἴσως καὶ τὸ πλέον χαρακτηριστικὸν γεγονός, πρὸς ἀπόδειξιν ὅτι αἱ Ἑλληνίδες γυναῖκες ἔχουν βαθεῖαν συναίσθησιν τῆς σημεσίας τοῦ δικαίωματος τὸ ὅποιον κατέκτησαν.

«Νέος Κόσμος».

Αυτοί που αντιδρούσαν και αντιδρούν δια το δικαίωμα παροχής ψήφου στις γυναίκες θα άλλαξαν ασφαλώς γνώμην από την χθεσινήν ιδεώδη συμπεριφοράν των ψηφοφόρων γυναικών. Ίσως ή χθεσινή ημέρα ήταν ή πρώτη που έσιώπησεν ή "Αθηναία! Τα γυναικεία έκλογικά τμήματα παρουσίαζαν όψιν πρωτοφανή δια γυναικείας συγκεντρώσεις. Με εulάθειαν, θα μπορούσε κανείς να πη, προσήρχοντο από τις πρώτες πρωίνες ώρες για να εκτελέσουν το καθήκόν των και με ύπομονήν επερίμεναν να έλθη ή σειρά των, ιδίως περί το μεσημέρι, όποτε ο συνωστισμός έγινε μεγαλύτερος.

Η χθεσινή εμφάνισις της Έλληνίδος ως ψηφοφόρου δείχνει πόσο ή γυναίκα μπορεί να είναι σοβαρά στην εκτέλεσι των πολιτικών της καθηκόντων και πόσο είναι αποφασισμένη να αποκτήση την πλήρη πολιτικήν της ανεξαρτησίαν.

* *

Όστε από την εκλογή της 11 Φεβρουαρίου κάτι κερδίσαμε. Εγνώρισαν οι άντρες μίαν έλληνίδα. Άλλη από κείνη που συνήθισαν να βλέπουν στα ντάνσιγκ και στις περιγραφές της **Μονζαιν** στις κοσμικές στήλες των έφημερίδων. Την έλληνίδα που δουλεύει σα μάνα, σα νοικοκυρά, σαν υπάλληλος, σαν κοινωνική εργάτρια την αγνοούσαν. Ίσως και την περιφρονούσαν. Γώρα την εγνώρισαν. Κι αυτό είναι κάτι.